

Het schrift van de hofjesoma

door

GERA JANSMA-VAN SCHOUWENBURG

Ziezo, nu schoot ze op. Dineke streek met een stoffige hand een krul van haar voorhoofd. 't Gaf niets, hij sprong meteen weer terug, net zo ongeduldig als Dineke zelf.

Ze zat in haar kamer, op de grond voor haar boekenkastje. Oude kaftjes en losse papieren slingerden overal om haar heen, een grote gele stofdoek lag vergeten in een hoek. „Dat is nu eens een mooi werkje voor de Kerstvacantie”, had Mams verleden week gezegd, „het boekenkastje opruimen.” Dineke had zich er niet erg dik om gemaakt. 't Was zo ver nog niet! Maar voor ze het wist was de vakantie begonnen, en zat ze er aan vast. O ja, 't was een reuze bende in haar kastje, dat moest ze eerlijk toegeven. Ze vond het eigenlijk wel gezellig, zo'n rommeltje. Jammer, dat haar moeder er niet zo over dacht.

Bons, met een plof pootte ze een stapeltje boeken op de tweede plank. Die was nu ook vol. Toch wel keurig, twee van die nette rijen. Voldaan schoof ze een eindje achteruit om haar werk te bekijken. De onderste plank nog, dan was 't klaar. Zou ze die eigenlijk wel doen? 't Was nu welletjes, ze had er schoon genoeg van. Die boeken onderop waren niet eens van haar, allemaal ouderwetse jongens- en meisjesboeken van vroeger. Zeker van Paps en Mams toen ze klein waren. Dineke schoot in de lach. Ze zag haar vader al in een kort broekje en Mams met stijve vlechtjes en geweldig grote strikken! Ze voelde eens even aan haar eigen kortgeknipte krullen.

„Dineke, ben je al klaar?” klonk er van beneden. „Joe, bijna!” Ze schrok, zat ze daar eventjes te suffen! „Er staat chocola voor je”, riep Mams nog en verdween weer. Dineke zuchtte, toen, met een flink gebaar, schoof ze een hele rij stoffige

boeken van de laatste plank op de grond. Vooruit, die dan ook nog maar. Een paar halen met de stofdoek en dan alles er weer in. Dat ging langzamer, met twee of drie boeken tegelijk. Maar na een paar minuten was het kastje onherkenbaar geworden. „Ben benieuwd hoe lang het zo blijft”, mompelde Dineke, terwijl ze om zich heen graaide naar oude papieren. Nu deze rommel in de prullemand en klaar is Kees. Ze liet het vrachtje uit haar armen glijden.

Plof, zachtjes kwam er iets op de bodem neer. Dat kon geen papiertje zijn. Dineke bukte zich. Ze had al eens eerder iets weggegooid tegelijk met andere dingen. Voor de zekerheid grabbelde ze even door de mand. Daar had ze het. 't Was maar een dun oud schrift met een verschoten blauw-grijs kaftje. Bijna liet ze het weer vallen, toen ze het witte etiket zag. „Knipsels” stond er op. Nieuwsgierig sloeg ze het schrift open. Op de bladzijden waren krantenuitknipsels geplakt, twee kolommen naast elkaar. Dineke was teleurgesteld. Ze had gehoopt dat er foto's in zouden staan van de Koningin, van vroeger. Zelf spaarde ze alle foto's van het Koninklijk Huis, die in de krant kwamen. Dit leken wel korte verhalen. Ze waren helemaal geel geworden en soms was er een stuk afgescheurd. Een enkele keer stond er boven: „Voor de Kinderen”, onder elk stuk stond de naam van de schrijfster: tante Lize.

De kop chocola! Plotseling dacht Dineke er aan. Die zou wel koud geworden zijn. Jammer, 't was juist zo gezellig, 's morgens in de vakantie zo'n dampend bakje troost. Ze legde het schrift op haar tafeltje en rende naar beneden.

„Mams, wie is tante Lize?” vroeg ze in de huiskamer. „We hebben geen tante Lize in de familie”, zei Mams, „waarom vraag je dat?” Toen ze hoorde van het oude schrift begreep ze 't ineens. „O, je hebt een schrift van Oma gevonden. Wat zal ze daar blij mee zijn, ze was het al zo lang kwijt. Ja, vroeger schreef ze wel eens kinderverhalen en „tante Lize” was haar schuilnaam”. Nu ging Dineke een licht op: „de hofjesoma zeker?” „Precies”, lachte Mams. Zo noemden ze de grootmoeder altijd, die de laatste jaren op een hofje woonde.

's Avonds in bed mocht Dineke ter ere van de vakantie nog een kwartiertje lezen. Ze pakte Oma's schrift van het tafeltje. Grappig, zoiets ouds en vergeelds, en de

spelling was zo ouderwets, -sch aan 't eind van een lettergreep en dubbele o's en e's. Dan was het nu toch makkelijker. Niks geen gezeur met de of den. Ze las een paar stukjes, tot het licht werd uitgedraaid.

In het donker lag ze te staren. Oma had haar nooit verteld dat ze vroeger verhalen schreef. Daar moest ze toch nog eens meer van weten. Haar grootmoeder was zo'n grappig oud dametje. Ze had een rimpelgezichtje met een klein beetje wit haar en een wrat precies op de punt van haar neus. Haar ogen glinsterden van plezier. Ze hield ook nog zo van alle dingen om haar heen, en vooral van het kleine hofje. Er waren er veel in de stad. De poortjes waren overal tussen de huizen verscholen. Iedereen liep er eigenlijk voorbij. Alleen 's zomers hadden ze veel bekijks van buitenlanders, die ijverig in een boekje tuurden waar de bezienswaardigheden in beschreven stonden.

Dineke werd slaperig, haar ogen gingen zachtjesaan dicht. Ze dacht aan Oma en 't hofje en 't schrift. Ze zag die laatste zin weer staan, die ze las net voor 't licht uitging. „Iedere dag mag je blij zijn om het Kerstfeest”, stond er.

„Iedere dag...” mompelde Dineke, „weet je wat ik doen zal met Kerst?...” Toen viel ze in slaap en droomde van de hofjesoma met haar vriendelijk lachende ogen.

't Was Kerstfeest. Aan de koffietafel vroeg Paps wat iedereen 's middags voor plannen had, voordat ze met elkaar bij de Kerstboom een verhaal zouden lezen. Dineke wilde naar Oma in het hofje. Dan nam ze de hond mee op de wandeling. „De oude juffrouw gaat naar een hofje, daar hoor je nu net”, plaagde een van de broers. „Nou zeg, je mag wel oppassen met alle katten”, voegde een ander er aan toe. Dineke was hun grapjes wel gewend en trok zich er niets van aan. „Poeh, er zitten nogal veel poesen te zonnen in December”, gaf ze terug. 't Was waar, 's zomers hoefde je Bobbie niet mee te nemen, want dan ontstonden er reuze dierenruzies.

Na tafel trok ze een warme jas aan; stevige wanten waren ook nodig, want het was flink koud buiten. Toen ze de deur opendeed kwam een scherpe wind haar al tegemoet. Wacht, nu moest ze niets vergeten. Binnen frommelde ze een kraakerig pakje in haar zak. Daarvoor ging ze juist naar Omal

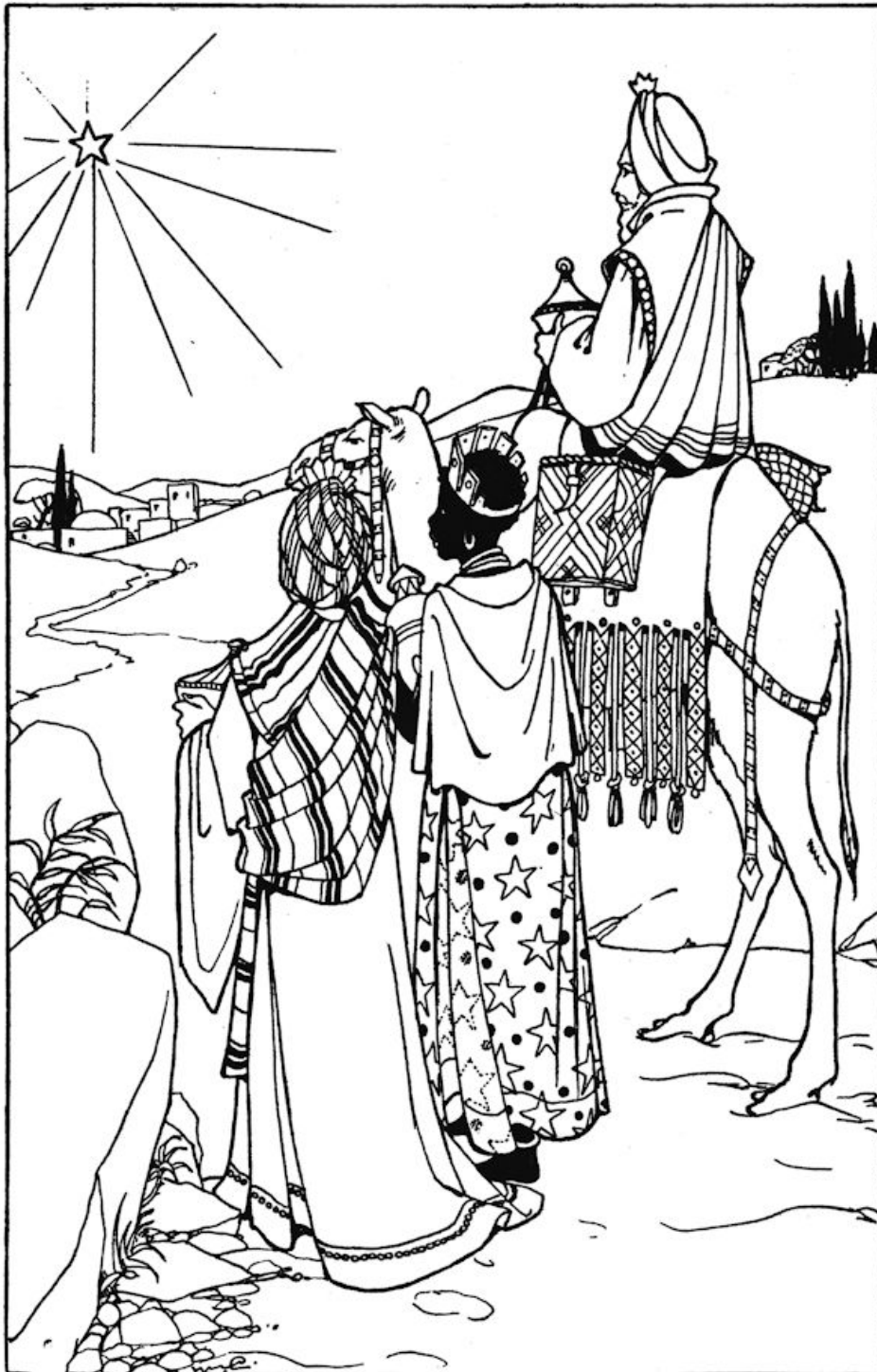
„Kom Bob, straks moet je aan de lijn.” Weg holde het tweetal.

Dinekes ouders woonden aan de rand van de stad en de hofjes lagen in het oude centrum. Het was rustig in de straten. In veel huizen brandden de lampen al. 't Was ook zo'n donkere dag vandaag. Dineke hield er wel van. Het gaf iets vrolijks, al die lichtjes die naar buiten schenen. Zo voelde ze zichzelf ook, net of er binnen in haar een lampje was, dat warm maakte en blij. „Blij met Kerstfeest”. Ze voelde eens even in haar zak, ja, 't zat er nog. Ongemerkt was ze bij een bekend grachtje gekomen. „Bobbie, hierkomen!” Ze pakte hem bij de halsband en haakte de leren riem vast. „Zo, en nou rustig zijn bij Omal” Ze gingen een hoog bruggetje over. Daar had je het poortje al. Er was een steen boven de ingang gemetseld:

't Hofken van Anna van Hooghstraeten

Anno 1656.

Jonge, al bijna driehonderd jaar oud. Hoeveel vrouwtjes zouden er in die tijd

Kleurplaat, behorende bij „Het Licht schijnt overal” 1952
(zie de toelichting in de rubriek „Zelf aan het werk”).

